GEOGRAFIA JUDEȚULUI MUSCEL

PENTRU

CLASA II-a PRIMARA

DE

† C. RĂDULESCU-CODIN ȘI IOAN S. GHILENCEA
FOST REVIZOR ȘCOLAR — INVĂȚĂTOR

Cu îndreptări după noua programă conf. disp. Ministerului

DE

IOAN S. GHILENCEA și CONST. GH. BONDOC

INVĂȚĂTORI

...cei GH. N. VLĂDESCU și FIUL.—C.-Lung-Muscel
1926—1927

PREȚUL LEI 20,—

GEOGRAFIA JUDEȚULUI MUSCEL

PENTRU

CLASA II-a PRIMARA

DE

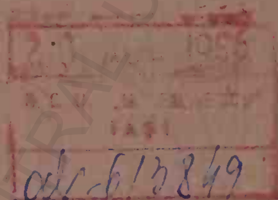
† C. RĂDULESCU-CODIN ȘI IOAN S. GHILENCEA
FOST REVIZOR ȘCOLAR — INVĂȚĂTOR

Cu îndreptări după noua programă conform disp. [illegible]rului

DE

IOAN S. GHILENCEA și CONST. GH. BONDOC
INVĂȚĂTORI

Editura Librăriei GH. N. VLĂDESCU și FIUL. — Câmpulung-Muscel
1926

IAŞI
613849

CERCETĂTORUL MUSCELULUI

† C. RĂDULESCU-CODIN

GEOGRAFIA JUDEŢULUI MUSCEL

TRIMESTRUL I.

1. Orientarea.

Camera în care învăţăm noi este o **sală de clasă.**

In clasă avem mai multe lucruri: unele sunt aşezate înaintea noastră, altele înapoi, la dreapta ori la stânga. Avem în faţă pe domnul învăţător, catedra, scaunul şi tabla; în spatele nostru sunt şcolari şi bănci; iar la dreapta şi la stânga, alţi şcolari şi alte bănci. Mai vedem: un perete în faţă, altul, în spate, unul la dreapta şi altul la stânga.

Sub picioarele noastre este pardoseala clasei, iar sus este tavanul.

Unele lucruri sunt mai departe de noi, altele sunt mai aproape.

Ca să spunem locul unde se află: domnul învăţător, catedra, băncile, ne-am gândit în ce parte sunt aşezate, faţă de corpul nostru.

Lucrarea pe care o facem când ne îndreptăm cu faţa spre un lucru oarecare, spre a cunoaşte locul altor lucruri, se numeşte **orientare.**

2. Orizontul.

Dacă ieşim afară din clasă, vedem deasupra noastră cerul, iar dedesubtul nostru, vedem pământul.

Locul unde ni se pare că se împreună cerul cu pământul se numeşte **orizont** sau **zare.**

3. Punctele cardinale.

Dimineaţa, când ne sculăm şi ieşim afară din casă, vedem că într'o parte, la orizont, se iveşte soarele.

Atunci se zice că răsare soarele; iar partea de unde răsare, se numeşte **răsărit.**

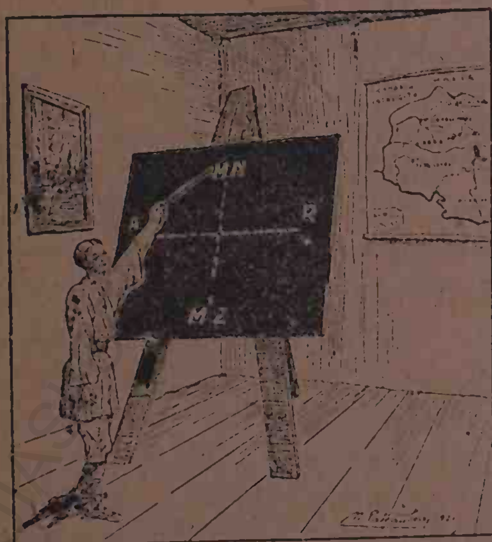
Până să ieşim noi dela şcoală, soarele se urcă sus de tot. Atunci soarele este la amiază; iar partea cerului unde se află soarele la amiază, se numeşte **miază-zi.**

Când stăm cu faţa spre miază-zi, partea din spatele nostru se numeşte **miază-noapte.**

Dela amiază, soarele începe să se coboare încet, încet, până se ascunde în partea din faţa răsăritului. Atunci se zice că soarele asfinţeşte sau

Un om care se orientează dupa punctele cardinale.

Orientarea pe tablă.

apune; iar partea unde apune soarele se numeşte **apus.**

Dacă ne aşezăm cu faţa spre **miază-noapte,** avem în partea dreaptă, **răsăritul,** în partea stângă, **apusul** şi în spate, **miază-zi.**

Răsăritul, apusul, miază-zi şi miază-noapte, se zic — numai cu două vorbe — **puncte cardinale.**

Pe tăbliţă, pe tablă sau **pe caiet,** punctele cardinale se însemnează totdeauna astfel: răsăritul, la dreapta; apusul, la stânga, miază-noapte sus şi miază-zi, jos.

Răsăritul	se	mai	zice	şi	EST
Apusul	„	„	„	„	VEST
Miază-noapte	„	„	„	„	NORD
Miază-zi	„	„	„	„	SUD

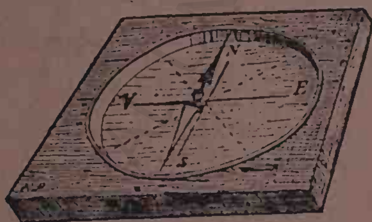
Punctele cardinale se mai pot însemnà şi prescurtat: Răsăritul, R. (E); apusul, A. (V): Miază-noapte, Mn. (N) şi miază-zi, Mz. (S).

Privind pereţii clasei, pot aflà punctele cardinale astfel: caut mai întâi să văd spre care punct cardinal este aşezat un perete şi, pe urmă, lezne pot aflà încotro sunt aşezaţi şi pereţii ceilalţi.

---

4. Folosul punctelor cardinale.

In clasă, afară, în sat strein, în pădure, ne îndreptăm după punctele cardinale. Ca să ştii încotro mergi, trebue să cunoşti punctele cardinale. Când zideşti o casă, o aşezi cu faţa ori în spre răsărit ori în spre miază-zi şi, după ce-o sfârşeşti, aşezi icoana pe peretele dela răsărit.

Büsolă

Crucile depe marginea drumurilor sunt puse totdeauna în partea de răsărit a drumurilor; iar altarul bisericilor se aşează totdeauna către răsărit. Deaceia, când suntem într'un **sat strein** — sat locuit de creştini — şi nu se vede soarele, ca să cunoaştem încotro e răsăritul, ne uităm să vedem în care parte e altarul bisericii.

Atunci, cunoscând răsăritul, ne întoarcem cu

dreapta spre răsărit şi avem: miază-noapte, în faţă; miază-zi, în spate şi apusul, la stânga.

Iar **când e senin,** răsăritul îl găsim uitându-ne în partea de unde răsare soarele; apusul, uitându-ne în partea spre care el apune, miază-zi o aflăm întorcându-ne cu faţa către soare când e la amiazi, iar miază-noapte e faţă în faţă cu miază-zi.

In pădure, când nu e soare, — din pricina ceţei sau norilor, — ori e noapte şi se întâmplă să rătăcim drumul, ne îndreptăm după **muschiul copacilor,** care creşte totdeauna pe trunchiul lor, în partea de **miază-noapte.**

In orice vreme, pot aflà punctele cardinale, cu ajutorul **busolei,** care îmi arată totdeauna punctul **miază-noapte.** De busolă, se folosesc mai mult **marinarii,** şi se mai folosesc **aviatorii** (aceia cari zboară pe sus cu anumite maşini).

5. Exerciţii de orientare.

In curtea şcoalei.

Şcoala noastră este aşezată cu faţa spre **apus.** Pe uşa din dos a şcoalei, ieşim în curte. Curtea şcoalei este aşezată în partea de răsărit şi este împrejmuită de jur-împrejur cu palan de ulucă. In partea de **apus,** are o poartă mică, aşezată drept în faţa uşii şcoalei. Pe această poartă intrăm noi în şcoală. Când intrăm pe poartă, vedem **în faţă** scara şcoalei; iar **la dreapta** şi **la stânga** câte o grădiniţă cu flori.

In partea de **miază-noapte,** curtea şcoalei are o poartă mare. Pe această poartă am văzut că intrau căruţele cu lemne, pentru iarnă.

Intre palanul de **miază-zi** şi şcoală, nu este decât un loc mititel, unde ne ascundem noi când ne luăm de-a pitişul.

In curtea bisericii[1]).

In **mijlocul** satului este biserica. Biserica dela noi, este înconjurată de jur-împrejur cu gard de

---

1) Se tratează de fiecare după cum are cazul, atât la şcoală cât şi la biserică.

uluci. Uşa bisericii este în partea de **apus**; iar la **răsărit**, este altarul.

Cum intrăm în curte, vedem: **la dreapta (M.Z.)**, un brad frumos; **la stânga (M. N.)** şi **în spate (R.)**, cimitirul. Mormintele sunt frumos aliniate şi bine împodobite de cei ce au avut durerea să piardă pe câte cineva.

La unele biserici, este în faţă clopotniţa. La biserica noastră, clopotul este în turla bisericii, **sus.**

6. Şcoala.

Poziţia şi direcţia ei faţă de casa părintească, de biserică, de primărie, de piaţă, şi de alte aşezăminte de seamă din sat.

In comuna Priboeni[1]) sunt patru şcoli primare. Şcoala noastră este aşezată în mijlocul satului. Când ne dă drumul dela şcoală, mergem fiecare la casa noastră părintească.

Casa mea părintească este la . . . . de şcoală. Duminică de dimineaţă mergem, dela şcoală, la biserică, împreună cu d. învăţător.

Biserica este la răsărit de şcoală.

Duminică, după masă, în comuna noastră se face târg. Aici vin negustori cu legume, zarzavaţuri şi altele necesare omului. Locul unde se face acest târg se numeşte **piaţă.**

Piaţa este la apus de şcoala noastră.

Tot la apus de şcoala noastră este şi primăria.

La miază-zi de şcoala noastră este casa . . . . iar la **miază-noapte** casa . . . . .

---

1) Fiecare tratează cazul lui.

7. Casa părintească.

Poziţia şi direcţia ei, faţă de şcoală, biserică, primărie, piaţa, rudele noastre, etc.

Casa în care locuiesc eu, cu părinţii, fraţii, surorile şi uneori: cu bunicul şi bunica, se numeşte **casa părintească.**

Casa mea părintească este aşezată la . . . . . , de şcoală, la . . . . , de biserică, la . . . . . , de primărie, la . . . . , de piaţă, la . . . . , de fratele tati, la . . . . de . . . . , etc.

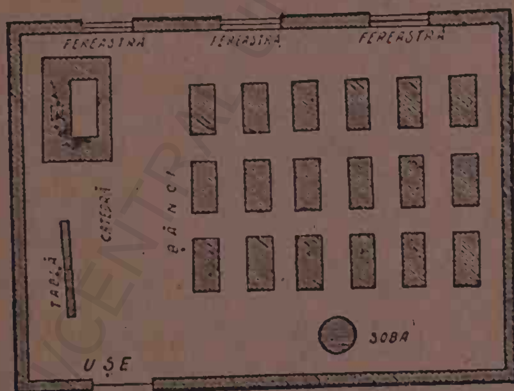
Şcoala, biserica, primăria, piaţa, sunt ale noastre ale tuturor şi trebue să le îngrijim întocmai cum îngrijim de casa noastră părintească.

8. Planul clasei după punctele cardinale.

Şcoala noastră are . . . camere sau săli.

Sala, în care învăţăm, se numeşte **clasă.** Ea are 4 pereţi, podeală, tavan, . . . uşi şi . . . ferestre.

In clasă, mai vedem: o **icoană,** o **catedră,** o **tablă,** o **sobă** şi mai multe **bănci.**

Planul clasei.

Putem face chipul clasei, adică să-l **desemnăm,** pe tablă sau pe caiete, astfel:

Insemnez fiecare perete, cu câte două linii şi aşezăm: peretele din spre apus, în stânga, peretele din

spre răsărit, în dreapta, peretele din spre miazănoapte sus şi cel din spre miază-zi, jos.

Pereţii îi însemnăm cu linii groase. Insemnăm şi locul uşilor şi ferestrelor cu linii subţiri, iar prin câteva linii, însemnăm lucrurile din clasă, cum se poate observà din desemnul de mai jos.

Acest desemn arată, în mic, chipul clasei şi el se mai numeşte **planul olasei.**

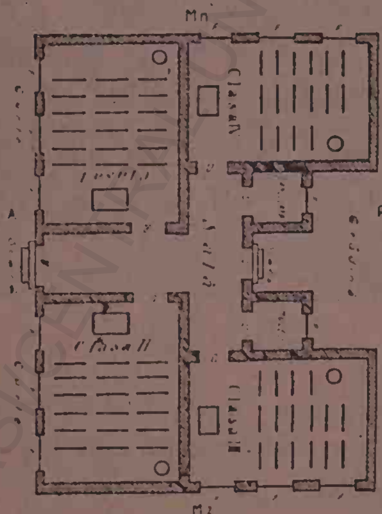
---

9. Planul şcoalei [1]).

Clădirea, în care învăţăm noi carte, se numeşte **şcoală.** Ea este aşezată pe **temelii,** cari sunt zidite în pământ.

Şcoala noastră este aşezată cu faţa spre . . . . (arăt punctul cardinal, spre care este aşezată şcoala).

Lungimea ei merge dela . . . . la . . ; iar lăţimea, dela . . . . . la . . . . . .

Planul şcoalei

1) Fiecare coleg va desemna, cu copii planul şcoalei d-sale, pe tablă şi tăbliţe.

Deasupra temeliei, şcoala are pereţi, ferestre, pardoseală, tavan şi învelişul sau acoperişul.

Pereţii şcoalei noastre sunt făcuţi din . . . . . La alte şcoale, sunt făcuţi din . . . . . (cărămidă, sau din bârne sau din nuiele lipite cu pământ). Şcoala noastră are . . . . clase. Unele şcoale au numai una, altele au mai multe clase.

O şcoală însă trebue să aibă totdeauna, pe lângă

Vederea şcoalei din Corbi.

clase, şi o sală mai mică, numită **cancelarie.**

După cum am făcut planul clasei, putem să facem şi **planul şcoalei,** pe caiet, pe tablă sau pe tăbliţă, însemnând pereţii fiecărei camere.

Tot ca în planul clasei şi ţinând socoteală de punctele cardinale, însemnez pereţii din afară prin

linii groase; lăsând locul uşilor şi al ferestrelor; iar pereţii dinnăuntru îi însemnăm prin alte linii şi însemnăm şi locul uşilor şi al ferestrelor.

Desemnul şcoalei se mai numeşte **planul şcoalei.**

Sunt unele şcoale, cari au câte două **caturi** sau **etaje.** Atunci desemnăm osebit etajul de sus.

---

10. Curtea şi grădina şcoalei.

Şcoala noastră, are o curte mare, în care ne jucăm în recreaţii, sub supravegherea Domnilor învăţători.

Tot în curte, mai facem şi exerciţii gimnastice.

Alături de curte, se află grădina şcoalei.

Intr'o parte a grădinii, sunt o mulţime de pomi fructiferi; iar în altă parte, semănăm primăvara, flori frumoase şi legume. Şcolarii, sub supravegherea D-lor învăţători, cultivă şi îngrijesc frumos grădina.

Şcoala, curtea şi grădina sunt împrejmuite cu gard de uluc sau nuele.

Noi putem desemnà şcoala, curtea şi grădina. Curtea şi grădina sunt împrejurul şcoalei.

Peste drum de şcoală, în dreapta şi în stânga se află case de ale locuitorilor.

Toate acestea împreună cu grădina şi curtea, formează împrejurimile sau vecinătăţile şcoalei.

Vecinătăţile şcoalei noastre sunt: . . . .

Noi putem desenà împrejurimile şcoalei.

Vecinătăţile şcoalei Priboeni.

11. Drumuri.[1]

Dela şcoală, ne ducem acasă, pe drum, pe uliţă, pe potecă. Pe drum şi pe uliţe trec şi căruţele sau trăsurile.

Potecile şi unele drumuri nu sunt pietruite; altele sunt şi acele drumuri se numesc **şosele.**

Şosea sau drum.

Drum de fier.

Potecă.

Cele nepietruite se numesc **drumuri naturale.** Pe marginea şoselelor, sunt şanţuri pe cari se scurg apele.

Când desemnăm şoselele şi drumurile, le însemnăm cu două linii trase una lângă alta; iar potecile, cu o singură linie. In satul nostru, sunt şoselele. . . . . . . şi mai multe drumuri naturale. In apropiere de şcoală, se află **biserica,** iar pe şosesaua . . . . se găseşte **primăria.**

---

1) Se va face cu elevii reprezentarea grafică a drumului dela şcoală şi până la casa părintească, la biserică, primărie, piaţă, etc. cu enumărarea aşezămintelor principale pe tablă şi tăbliţă.

Biserica din târg (Corbi)

12. Plimbare în sat şi afară din sat.

Câmp, luncă, râu, baltă, deal, movilă.

Dacă mergem dela şcoală acasă, vedem deoparte şi de alta a drumului mai multe case.

O adunare de mai multe case locuite de ţărani, formează un sat.

Satul nostru se numeşte . . . . .

Departe spre răsărit de satul nostru se vede un alt sat. Intre aceste două sate se văd o mulţime de arături făcute de părinţii noştri. Locul — aci — este neted şi întins. Acest loc neted şi întins, fără nicio ridicătură de pământ pe el, se numeşte **câmpie sau şes.** La marginea acestei câmpii se vede râul...

El curge dela . . . . spre . . . . Locul adâncit, pe unde curge acest râu, se numeşte **albie.** Marginile albiei se numesc **maluri.** Dacă stăm cu faţa încotro curge râul, avem la dreapta **malul drept**; iar la stânga **malul stâng.** Pe marginele râului se găsesc salcii, răchită şi alţi copaci tineri; iar printre ei, iarbă verde şi frumoasă. Acest loc se numeşte **luncă.**

Pe câmpie, câte-odată se vede câte-o ridicătură mică de pământ, rotundă, făcută de om: aceasta se numeşte **movilă.**

In apropiere de apa . . . . se află o apă stătătoare mică, ea se numeşte **baltă.** O baltă mai mare se numeşte **lac.**

Lângă satul nostru, de o parte şi de alta se văd nişte ridicături de pământ mari şi mai lungăreţe. Acestea se numesc **dealuri.**

Un râu şi un pârău

Baltă

Un deal şi o movilă.

Dealul dela R. se numeşte . . . . iar cel dela A. se numeşte . . . .

Câmpul, lunca, râul, balta, dealul şi movila se pot desemnà pe tablă şi pe tăbliţă.

13. Oraşul.

Oraşul nostru se numeşte **Câmpulung.** El este aşezat pe apa **Râul Târgului.**

Pe hartă, râul se însemnează cu o linie şerpuită. Râul curge pe un loc adâncit numit **albie.** Orice apă curgătoare îşi sapă o albie. Marginile râului se numesc **maluri.** Dacă stăm cu faţa spre partea către care curge apa, avem la dreapta **malul drept**; iar la stânga, **malul stâng.**

Desemnul unui munte.

Deoparte şi de alta a Câmpulungului, se află două ridicături, nu prea mari, de pământ, numite: dealul Gruiului şi dealul Flămânda. Aceste dealuri se însemnează pe hartă cu nişte linii subţiri.

Munte. Spre miază-noapte de Câmpulung, se

văd nişte ridicături mari de pământ pietros, pe cari zăpada stă multă vreme.

Acele ridicături mari de pământ pietros se numesc **munţi.** Munţii se însemnează astfel:

Câmpie. Dacă ne súim pe dealul Flămânda, şi deacolo ne uităm spre miază-zi de Câmpulung, vedem locuri întinse, cu iarbă, cu semănături şi pomi roditori.

Locul, unde pământul este întins şi neted, se numeşte **câmpie.**

Câmpia nu se însemnează pe hartă sau, atunci când dăm coloarea hărţii, însemnăm câmpia cu verde, ca iarba cu care e acoperită.

Oraşul Câmpulung e străbătut de mai multe strade, dintre cari cele mai însemnate sunt: strada **Negru Vodă, C. I. Brătianu** şi **Calea Traian,** în prelungire, cari duc dela miază-noapte la miază-zi.

Tot astfel, merg stradele: **Fraţii Goleşti, Constantin Brâncoveanu, Matei Basarab** şi altele.

Marginele stradelor se numesc **trotuare.**

Bulevard. O stradă mai largă, cu copaci pe margini, se numeşte **bulevard.**

Bulevardul aşà de frumos din Câmpulung, este aşezat, lângă strada Negru-Vodă şi pe el nu merg trăsurile şi căruţele ca pe alte bulevarde. I-se mai zice **„Aleia Principele Carol“.**

Clădiri şi pieţe. In partea de răsărit a oraşului, peste râul Târgului, se vede clădirea şcoalei normale „Carol I“ unde învaţă tinerii, ca să ajungă învăţători.

In apropiere, sunt **cazărmile,** unde soldații învață cum să mănuiască armele și cum să se lupte.

In curtea cazărmii, se află două monumente: al viteazului **Maior Giurescu,** care a făcut minuni

Vederea orașului Câmpulung

Planul orașului Câmpulung

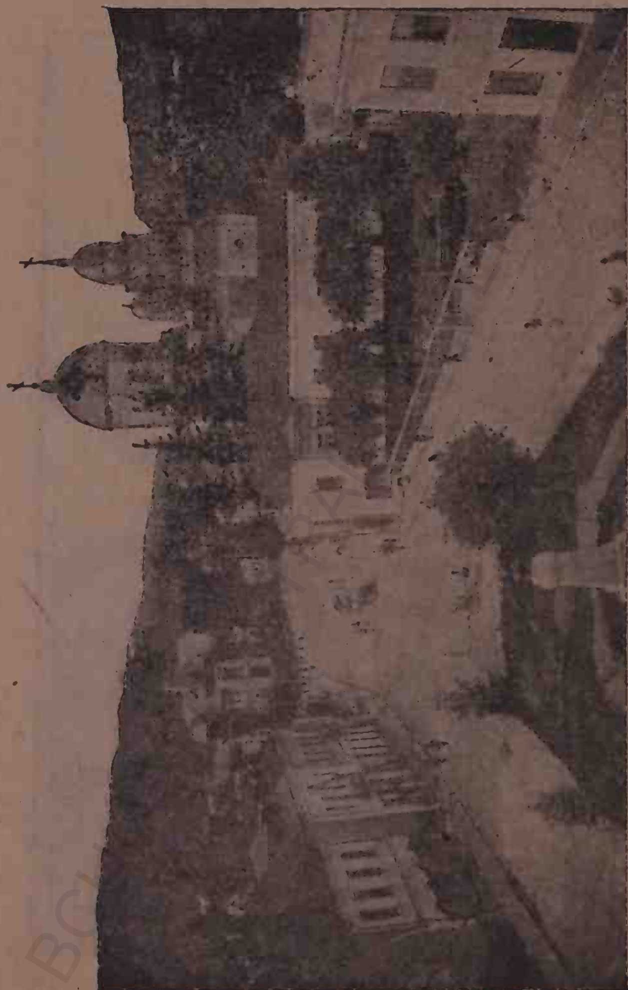
de vitejie, murind pentru ţară în războiul dela 1877—1878, şi **al vitejilor morţi în războiul din 1913.**

Pe strada Justiţiei, lângă strada Brătianu, se află **palatul Tribunalului**, iar în apropierea lui al

Statuia lui Radu Negru

şcoalei normale de fete şi al liceului de fete. Pe strada Negru-Vodă, în capul bulevardului, se află clădirea **primăriei** în faţa căreia, se vede **monumentul lui Radu Negru,** acest monument

Piaţa şi bustul lui Ioan C. Brătianu.

înfăţişând chipul celui dintâi Voevod al Munteniei. Tot pe această stradă se află şcoala comercială şi şcoala profesională.

In faţa pieţei, se vede **monumentul lui Ioan C. Brătianu,** patriotul care a făptuit mult bine pentru neamul românesc.

Spre sud, tot pe strada Negru-Vodă, se găseşte clădirea **liceului Dinicu Golescu,** a şcoalei de meserii şi a seminarului orfanilor de război.

Clădiri însemnate mai sunt:

Mânăstirea Negru-Vodă, cea mai veche biserică (de 600 ani) făcută de zid şi piatră în România; în fostele chilii este astăzi orfelinatul „Dragoslavele"; **biserica Domnească** de 350 ani, **biserica „Sf. Nicolae", biserica Şubeşti, biserica Fundeni,** astăzi muzău de antichităţi bisericeşti, ş. a.

In oraşul Câmpulung, este o singură piaţă numită **piaţa „Sf. Ilie",** aşezată în mijlocul oraşului, lângă strada **Matei Basarab.** Din piaţă, târguesc orăşenii, tot ce le trebue de ale mâncării.

Locul unde se vând diferite lucruri pentru hrană, se numeşte **piaţă.**

Lângă piaţa din Câmpulung, e un loc, unde se face, în anumite zile ale anului, **târg de vite;** iar lângă şcoala normală de învăţători, un alt loc, cu şetre, unde se face la Sf. Ilie, **un vestit târg,** în toţi anii. Târguri se mai fac şi la **Inălţarea Domnului** (Ispas) în faţa şcoalei normale şi la Sf. Petru şi Pavel în **Scheiu.**

Grădini. In apropierea bulevardului, se află **grădina publică,** frumos plantată cu brazi şi flori, unde pe alee frumoase, se plimbă lumea. Aci, cântă,

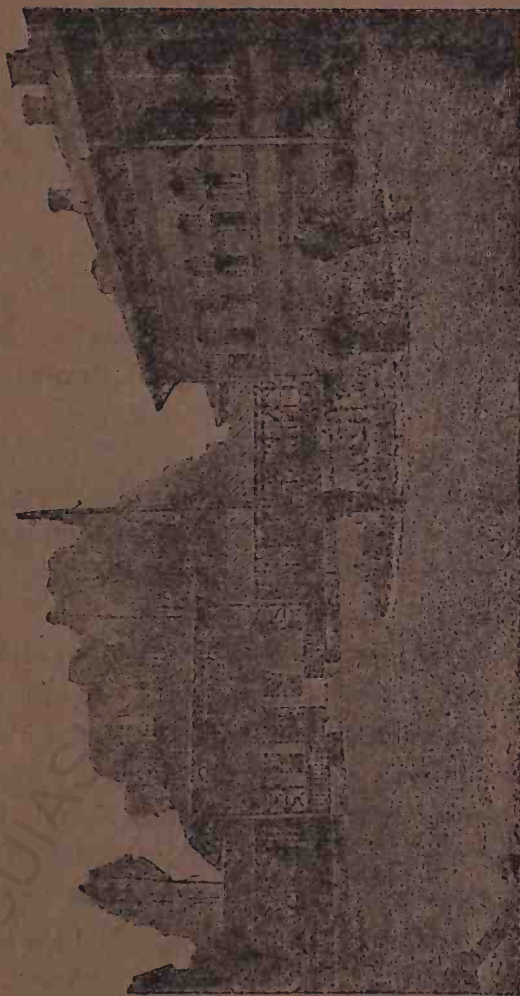
uneori, muzica şi se dau serbări. Alte grădini frumoase sunt: aceia a **băilor Creţulescu,** unde vin vara mulţi bolnavi şi grădinile cu frumoase aleie dinspre dealul Gruiului.

Baltă, Lac. Intr'o adâncitură din mijlocul grădinii, este strânsă multă apă, care stă, neavând scurgere.

Mănăstirea Negru-Vodă.

Apele ce se strâng şi stau în adânciturile ce se găsesc pe unele locuri şi formează întinderi mici, se numesc **bălţi**; iar când ele au întinderi mari, se numesc **lacuri.** In grădina băilor Creţulescu, este o **baltă.**

Parcul Băilor Kreţulescu

14. Locuitorii orașului.

Orașul Câmpulung, are o populațiune de aproape 20.000 locuitori. Cea mai mare parte din ei, sunt de națiune română. Se mai găsesc și câțiva streini ca: Italieni, Germani și Unguri.

Românii cred în Dumnezeu, după învățăturile Domnului nostru Isus Christos, adică sunt creștini. Ei se zic de **religie** creștină-ortodoxă. Italienii, Germanii și Ungurii sunt tot creștini, dar nu creștini ortodoxi.

Ocupația de căpetenie a locuitorilor din Câmpulung, este industria și comerțul. **Industriași și meseriași** sunt: croitorii, cismarii, tâmplarii, fierarii, boiangiii, cojocarii, cusătorii de haine țărănești, tinichigii, tipografii și alții.

In Câmpulung, se găsesc și mai multe **mori** pentru măcinat și unele case, unde se lucrează cu **mașinile**, ca să facă marfă bună în timp scurt.

In partea de sud a orașului, lângă apa râul Târgului, se află o **fabrică de ipsos**; mai în sus, tot lângă apa râul Târgului, se află **fabrica de postav Popp**; iar în **Scheiu, o fabrică de hârtie.**

Tot lângă râul Târgului se află o **fabrică de cherestea.**

Comercianţi sau negustori sunt: lipscanii, cârciumarii, băcanii, pescarii, chiristigii, librarii, ş. a.

Cei mai mulţi îşi au prăvăliile pe străzile principale ale oraşului. In oraşul nostru se mai găsesc şi mulţi funcţionari, profesori, preoţi, judecători, ofiţeri, ş. a.

In apropierea Câmpulungului, se fac şi unele **culturi de zarzavat şi pomi roditori**, pentru trebuinţa orăşenilor.

O moară.

Istoric. Câmpulung este un oraş foarte vechiu, cunoscut de peste 700 ani, când a fost înfiinţat ca oraş de **Cavalerii teutoni** mai înainte fiind aici un sat românesc.

A fost primul scaun domnesc al Ţării Româneşti şi pe vremuri a fost călcat de multe oşti streine:

Unguri, Nemţi, Turci, Muscali, ş. a. Acum 200 de ani a fost ars de Turci; iar în 1916 a fost bombardat şi ocupat de oastea Germanilor cari l-au stăpânit doi ani.

Fabrica de Hârtie „Câmpulungul"

15. Satul.

Mai multe case la un loc, formează un cătun, iar mai multe cătune la un loc formează un sat.

Satul nostru se numeşte . . . . .

Casele din satul nostru sunt făcute, mai toate din bârne şi zid. La munte casele se lucrează şi din piatră.

Prin mijlocul satului nostru se află şoseaua comunală . . . . . ; iar pe lângă şosea curge râul . . . . . . Din şoseaua comunală, pleacă într'o parte şi într'alta, o mulţime de uliţe.

Uliţa . . . . . ne duce la . . . . .

Drumul . . . . . ne duce la . . . . .

Clădiri. In satul nostru, mai însemnate: (arăt bisericile, şcoalele, infirmeria, primăria, băncile populare, monumentele . . . . . mai de seamă din sat).

Piaţa. In mijlocul satului, lângă şoseaua . . . . se află un loc, unde se strâng mai mulţi oameni şi vând, iar alţii cumpără: lucruri de hrană, ori vite, ori alte lucruri trebuincioase. Locul acela se numeşte **piaţă.**

Grădini. Spre . . . . de şcoala noastră, se află o grădină frumoasă a . . . . . iar în vecinătate, o pădure de . . . . .

Locuitorii satului. Satul nostru are o popu'ațiune de . . . locuitori. Locuitorii din satul nostru, sunt mai toți Români. Aci trăesc câțiva streini ca ..

Românii sunt de **religie creştină-ortodoxă.**

Ocupațiunea de căpetenie a locuitorilor din

O turmă de oi.

satul nostru, este plugăria. Plugarii lucrează pământul și mai cresc vite pentru muncă și hrană.

La noi în sat, mai sunt și unii **meşteşugari** și unii neguțători.

Locuitorii dela noi se mai ocupă cu . . . .

16. Orașul și satul.

O adunare de mai multe case locuite de țărani, tot așa cum sunt locuite cele din . . . . se chiamă **sat**.

Cele mai multe case nu sunt așa de mari și apropiate ca cele din orașul . . . . .

Un sat mai mic se numește **cătun**.

Printre casele satelor și cătunelor, nu sunt strade pardosite cu piatră, ci drumuri, dintre cari cele mai bune sunt așternute cu **pietriș**.

Prin sate și cătune, locuitorii trăesc mai mult din plugărie și creșterea vitelor, decât din negoț și meșteșuguri.

O adunare numeroasă de case mari, frumoase făcute din zid, așezate la rând, pe străzi drepte și pavate cu piatră, așa cum e în . . . . se numește **oraș**.

Prin orașe locuitorii trăesc mai mult din negoț și meșteșuguri.

17. Comuna urbană şi comuna rurală.

Un oraş, ori o adunare de mai multe sate sau cătune, la un loc; puse sub ascultarea unui primar, se chiamă **comună.**

Oraşele se numesc **comune urbane**; iar adunările de mai multe sate şi cătune puse sub ascultarea unui primar, se numesc **comune rurale.**

Locuitorii, din comunele urbane se ocupă mai toţi cu meseriile şi negoţul.

Cei din comunele rurale sunt mai toţi **Români.** Oameni de altă naţie nu prea se găsesc la sate, cum se întâmplă pela oraşe.

Cei din comunele rurale se ocupă cu plugăria şi creşterea vitelor, iar soţiile lor ajută pe bărbaţi la munca pământului, ori se ocupă cu ale casei.

Ele mai cos şi ţes lucruri frumoase.

---

18. Deosebirea dintre sat şi oraş.

Satele se deosebesc de oraşe. Satele sunt mai mici şi oraşele sunt mai mari. La oraşe, casele sunt mai mari şi mai frumoase, iar drumurile aşternute cu piatră şi se numesc **străzi.**

In oraşe sunt o mulţime de prăvălii, unde negustorii vând fel de fel de mărfuri. Orăşenii sunt mai mult meseriaşi, industriaşi şi comersanţi ; iar sătenii, agricultori şi crescători de vite.

Satul n'are străzi aşternute. Prin sat sunt şosele, drumuri şi uliţe.

Casele dela sate sunt mai mici şi mai rare ; cele dela oraş mai mari şi mai dese.

In fiecare comună rurală se găsesc şi câţiva negustori şi meseriaşi (olari, şiţari, potcovari, cărămidari, dogari, ş. a.).

Alţii sunt funcţionari.

19. Organizarea comunei.

In casa părinților noștri, sunt multe lucruri de făcut, atât în casă cât și în curte și la câmp. Apoi, e nevoe de buna stare a casei și de înțelegere între toți membrii familiei.

Pentru aceasta, în casă avem mai mari pe **tatăl** și pe **mama.** Tatăl e capul familiei, și lui toți trebue să ne supunem.

Tot așa, orice comună își are rosturile ei: școala și biserica trebuesc îngrijite și reparate. De buna stare și de sănătatea locuitorilor trebue îngrijit. Șanțurile șoselelor trebuesc desfundate și drumurile, pietruite.

De toate treburile și nevoile comunei îngrijește **consiliul comunal**, adică mai mulți fruntași din comună, aleși de locuitori.

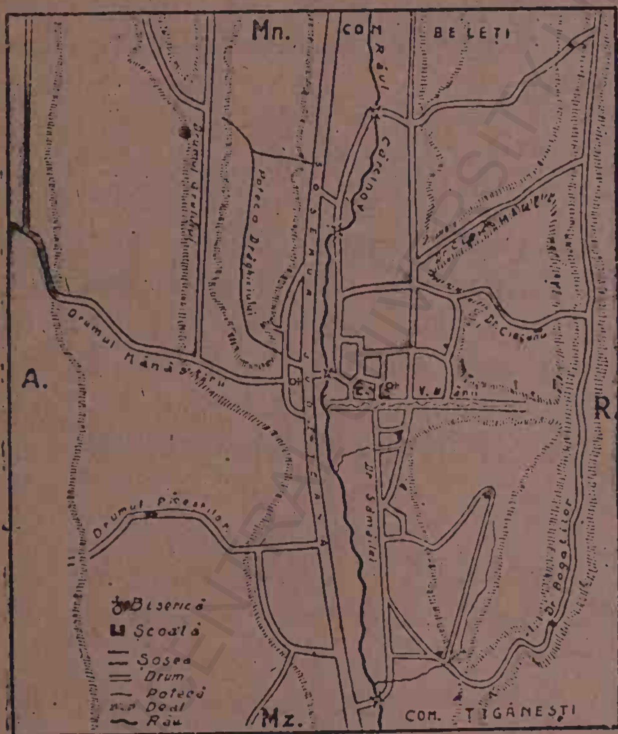
Consilierii comunali aleg dintre dânșii pe unul căruia i-se zice **primar** sau părinte al comunei și mai aleg unul sau doi cari se numesc **ajutori de primar.**

Casa, în care lucrează primarul cu consilierii comunali, se numește **primărie.**

Primarul mai este ajutat de un funcționar, numit **secretar.**

In comunele rurale, mai este un funcţionar, numit **notar** care e dator să facă fără plată şi unele acte ale sătenilor.

Perceptorul e acela care strânge dările, pe cari oricine este dator să le plătească statului.

Harta comunei Priboeni *)

Jandarmul ţine liniştea în comună şi descoperă pe făcătorii de rele.

---

*) Aşa trebue să se facă harta fiecărei comune. Pe ea trebue să se însemneze şi pâraiele cari se varsă în apa mai de seamă a comunei.

La oraşe, în loc de jandarmi, sunt **gardiştii**, peste cari sunt mai mari **comisarii** şi **poliţaiul**.

In satele şi în cătunele unde nu este primărie, mai mare peste săteni, este **delegatul satului.**

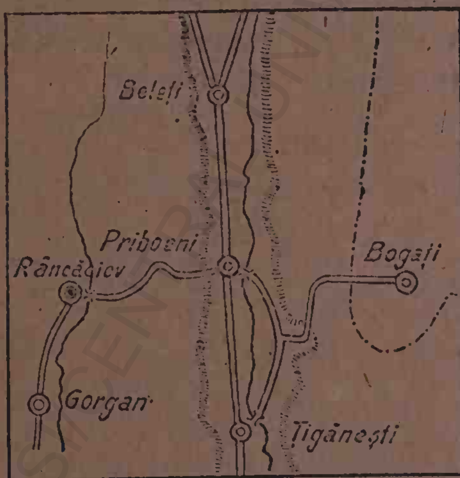
Pricinile, ce se ivesc între locuitorii satelor, le judecă **judecătorul rural**; de sănătatea locuitorilor are grijă **medicul, agentul sanitar** şi **moaşa comunală**; iar de şcoale îngrijeşte **comitetul şcolar**, alcătuit din 4 săteni aleşi, cari lucrează cu: primarul, un preot şi un învăţător. De buna cultură a pământului şi de împroprietărire poartă grijă **agronomul regional**; iar de păduri, **şeful de ocol, brigadierii silvici şi pădurarii**.

In comună se mai află uneori mai multe **bănci populare**, unde oamenii pun economiile, ori se împrumută la nevoie. Se mai află, pentru înlesnirea oamenilor, **obştiile şi cooperativele.**

20. Imprejurimile comunei Priboeni

Comuna Priboeni este aşezată pe valea Cârcinovului, de o parte şi de alta a acelei ape, între două şiruri de dealuri. Imprejurul ei se mai află şi alte cătune, sate şi comune.

Dacă ieşim din comună pe partea de miază-

Imprejurimile comunei Priboeni. *)

*) Tot aşa se poate vorbi de fiecare comună, arătându-se istoricul satului şi oamenii mai de seamă care au lucrat pentru binele comunei, munţii, dealurile, apele, populaţia, şcoalele, bisericile, băncile populare, ş. a., producţiunile mai însemnate şi ocupaţiunile, împrejurimile comunei. *Harta comunei trebuie afişată la timp, pe pereţii clasei*

noapte, dăm de comuna **Beleţi**; dacă ieşim pe partea de răsărit, peste un deal, dăm de comuna **Bogaţi**, judeţul Dâmboviţa.

- Spre miază-zi, pe drumul ce duce la Târgu-Cârcinov, se află comuna **Ţigăneşti**, iar spre apus, peste un deal, se află comunele **Râncăciov** şi **Gorgan**.

Comuna Priboeni e foarte veche. Legenda o arată de pe timpul lui Negru-Vodă.

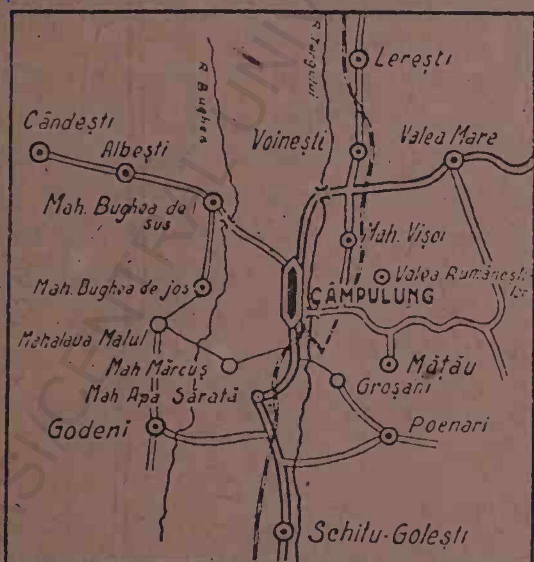
Productele mai însemnate ale comunei Priboeni, sunt: poamele gustoase, ţuica, vinul şi puţine cereale. Locuitorii se ocupă cu munca pământului şi creşterea vitelor. O mare parte din ei sunt şi meşteşugari: rotari, olari, cărămidari, fierari, ş. a.

Are 3500 locuitori, toţi Români.

21. Imprejurimile oraşului Câmpulung.

De oraşul Câmpulung mai ţin următoarele mahalale sau cătune:

Scheiul şi Vişoiul la miază-noapte şi răsărit; **Bughea de sus**, unde se află **băi** bune pentru vindecarea unor boale; **Bughea de jos**; **Malu**,

Imprejurimile oraşului Câmpulung.

cu **schitul Ciocanu** — clădit de vreo 400 ani, acestea la apus; iar la miază-zi, mah. **Mărcuşul** sau **Apa Sărată.**

Imprejurul Câmpulungului, sunt mai multe comune, la cari mergem pe şosele.

Aşa, spre miază-noapte, mergând pe şoseaua naţională, dăm de comuna **Voineşti** iar spre răsărit, urcând dealul cel înalt, dăm de comuna **Măţău**; spre apus peste două dealuri, dăm de comuna **Albeşti**, unde se găseşte multă piatră de zidit.

In partea de miază-zi, mergând pe şoseaua naţională, dăm de comuna **Schitu Goleşti** aşezată lângă Râul Târgului.

22. Locuitorii satelor vecine.

Locuitorii din comunele: Beleţi-Negreşti, Gorgan-Rânçăciov, Bogaţi şi Ţigăneşti, sunt mai toţi Români. Ei se ocupă cu agricultura, creşterea vitelor şi facerea de pătule (case de lemn) pentru porumb.

In afară de Români, mai sunt şi câţiva streini: Greci şi Sârbi. Unii se ocupă cu negoţul, iar alţii cu exploatare de păduri şi facerea mangalului.

Ei sunt toţi de religiune creştini-ortodocşi. Sunt oameni liniştiţi, îşi văd de casă, muncă şi nevoi.

In zilele de lucru muncesc; iar Sărbătoarea şi Duminica se duc de dimineaţă la biserică: şi după masă, se duc la horă, unde flăcăii şi fetele joacă numai jocuri româneşti.

23. Noţiunea de hartă.

După cum am desemnat planul clasei, planul şcoalei, astfel am desemnat şi planul satului şi al oraşului.

Desemnul unui sat, unui oraş, sau mai multor oraşe, reprezintă un ţinut mai mare decât planul unei clădiri. Acest desemn, pentrucă reprezintă un ţinut mai întins decât planul unei clădiri, se numeşte **hartă.** Pentru a cetì o hartă, trebue să ştim anumite semne ce se întrebuinţează la facerea hărţilor.

Acestea sunt:

Şosea

Râu

Pod

Orașul.

Satul.

Cătunul.

Hotar de judeţ — · — · — · —   Calea ferată

Lac

24. Repetirea celor învăţate.

Noi cunoaştem **patru puncte cardinale:** răsăritul, apusul, miază-noapte şi miază-zi.

Noi învăţăm carte **în clasă,** care e una din camerile şcoalei.

Clădirea, în care ne adunăm toţi şcolarii să învăţăm carte şi purtări bune, se chiamă **şcoală.**

Dela şcoală, merg acasă pe **stradă** sau pe **uliţă.** Ea este locul lăsat liber între două rânduri de case, ca să poată merge oamenii cu căruţele sau pe jos.

Un loc larg, în mijlocul satului sau oraşului, unde se vând diferite lucruri, se chiamă **piaţă.**

O adunare de mai multe case, locuite de ţărani, formează un **sat.** Un sat mai mic se numeşte **cătun.**

Un **oraş** se mai chiamă şi **comună.** Tot comună, se mai chiamă şi un sat sau mai multe sate puse sub conducerea unui **primar.**

Noi locuim în comuna Priboeni [1]),

Hotarele: Comuna noastră se mărgineşte la **răsărit** cu comuna Bogaţi, la **apus** cu comuna Gorgan, la **miază-zi** cu comuna Ţigăneşti şi la **miază-noapte** cu comuna Beleţi-Negreşti.

1) Fiecare tratează comuna lui.

Infăţişare: Comuna noastră este aşezată între două dealuri lungi: dealul Bogaţilor, care face hotarul de **răsărit** şi dealul Gorganilor care face hotarul de **apus.**

Prin mijlocul comunei noastre curge râul Cârcinov; iar pe lângă râu este aşezată şoseaua Topoloveni-Dobreşti, din această şosea se desparte un drum spre comuna Bogaţi şi altul spre comuna Gorgan. Mai sunt şi alte drumuri mai mici.

Comuna noastră este formată din satele: Priboeni, Sămăila şi Valea Mare şi are reşedinţa în Priboeni.

In comună la noi sunt patru şcoli primare: Şcoala de băieţi «C. Rădulescu-Codin», şcoala de fete, şcoala Sămăila, şcoala Valea-Mare şi o grădiniţă de copii mici.

Ocupaţia locuitorilor: Locuitorii din Priboeni se ocupă cu agricultura, negoţul şi creşterea vitelor. O bună parte din ei se ocupă cu rotăria. Fac căruţe şi le vând pe la târguri, în alte părţi. Femeile din Priboeni ţes pânză, cresc gândaci de mătase şi cos multe lucruri cu **motive naţionale.**

Duminicile şi sărbătorile, cei cu frica de Dumnezeu, merg cu drag la bisericile din sat: iar noi mergem la biserică, cu domnul învăţător.

Credinţa. Toţi oamenii din Priboeni cred în învăţăturile Mântuitorului Hristos şi se numesc, cu mândrie, **creştini.**

Obiceiuri. In comuna noastră sunt o mulţime de obiceiuri frumoase, moştenite dela strămoşii noştrii, astfel:

La Crăciun: In ajunul Crăciunului, copiii din sat, şi mai ales noi şcolarii, umblăm cu «bună dimineaţa la moş-ajun»; iar cântăreţul dela biserica satului, cu icoana, ne vesteşte Naşterea Mântuitorului.

In zilele Crăciunului, noi mergem cu «Steaua», după aceea cu «pluguşorul»; iar în ziua de Sf. Vasile «Anul Nou», cu «sorcova» pentru a urà mulţi ani şi fericiţi, rudelor, vecinilor.

In toate sărbătorile, după masă, în satul nostru se face horă. Aici se joacă: brâul, sârba şi alte jocuri naţionale.

Să ne ferim de jocuri cari nu sunt româneşti.

---

25. Judeţul Muscel.

Mai multe sate la un loc formează o comună; iar mai multe comune la un loc formează o întindere mai mare de pământ, care se numeşte **judeţ.**

Nume. Judeţul nostru se numeşte **Muscel.** S'a numit astfel după multele dealuri şi munţi mici cari sunt în cuprinsul lui, dealuri şi munţi mici cari se numesc **muscele.**

Hotare. Judeţul nostru se întinde spre miazănoapte până în culmile Carpaţilor. Dincolo de munţi, se află ţinutul Transilvaniei, locuit tot de Români.

Spre miază-zi, judeţul Muscel se întinde până în râul Argeş.

Judeţul nostru se mărgineşte: la miază-noapte cu Transilvania; la răsărit cu o parte din Transilvania şi cu judeţul Dâmboviţa; la miază-zi şi apus cu judeţul Argeş.

26. Relieful judeţului Muscel.
(Forma pământului).

Dacă observăm pământul, judeţul nostru se împarte în trei părţi deosebite:

In partea de miază-noapte, spre Câmpulung, pământul este muntos.

In partea de mijloc, pământul Muşcelului este deluros; iar în partea de miază-zi pământul Muscelului este şes — o câmpie întinsă şi foarte roditoare.

Pe munţi cresc păduri întinse de brad.

Pe dealuri cresc pomi fructiferi şi viţă de vie.

Pe şes cresc cereale.

Atât pe munţi, cât pe dealuri şi pe şes trăiesc numeroase cirezi de vite.

---

27. Apele judeţului.

Argeşul, isvorăşte din munţii Carpaţi, pe lângă vârful Negoiul, care este în judeţul Argeş şi curge prin judeţul Argeş până la Piteşti; iar dela Piteşti înainte, udă judeţul Muscel prin partea de sud, curgând dela apus spre răsărit, şi miază-zi, până în dreptul comunei Ciulniţa.

In Argeş se varsă mai multe ape. Acestea sunt:

Râul Doamnei, care curge prin partea de apus a judeţului nostru, isvorăşte din muntele Bândea, curge repede pe cea mai frumoasă vale şi se varsă în Argeş, lângă oraşul Piteşti. El are ca afluenţi pe **râul Târgului,** care izvorăşte din muntele Iezerul, curge prin mijlocul Câmpulungului şi după ce primeşte pe **Bughea** şi **Bratia** pe dreapta, **Drăghiciul** şi **Argeşelul** pe stânga, se varsă în **râul Doamnei** aproape de Piteşti.

Râul Dâmboviţa iese din muntele **Otiou,** udă partea de miază-noapte şi răsărit a judeţului Muscel şi apoi trece în judeţul Dâmboviţa.

Prin partea de miază-zi a judeţului nostru, curg gârlele: **Valea Vălenilor, Valea Vrăneştilor, Râncáciovul, Câroinovul,** — acesta fiind mai mare — şi **Budişteanoa,** care toate se varsă în **Argeş.**

Harta judetului Muscel cu muntii si apele.

28. Comune mai de frunte din județ.

Câmpulung este singurul oraș din Mușcel. El a fost prima capitală a țării noastre. Aici a descălecat Negru Vodă.

Câmpulungul este oraș cu aer curat.

Oameni din toate părțile țării vin vara la aer în Câmpulung.

Biserica Schitu-Golești (fostă schit de călugări)

Străzile orașului Câmpulung sunt drepte și scurte. Aci sunt și niște băi renumite.

In Câmpulung locuește capul județului — prefectul — și Câmpulungul este capitala județului.

La miazăzi de Câmpulung, nu departe, se află comuna **Schitul Golești**, renumită pentru minele de cărbuni, bogate, din apropiere.

Aci este şi o biserică, fostă schit de călugări. Această biserică este foarte veche.

Rucărul, comună mare, frumoasă şi foarte veche, aşezată între munţi, cu aer curat. Aci este reşedinţa secţiei de jandarmi.

Inainte de 1916 Rucărul a fost mult mai frumos, dar atunci mare parte din sat a ars de ghiulele tunurilor. O parte din oameni au fugit şi Nemţii, ocupând satul, au ţinut pe ceilalţi săteni închişi în biserică, şease săptămâni.

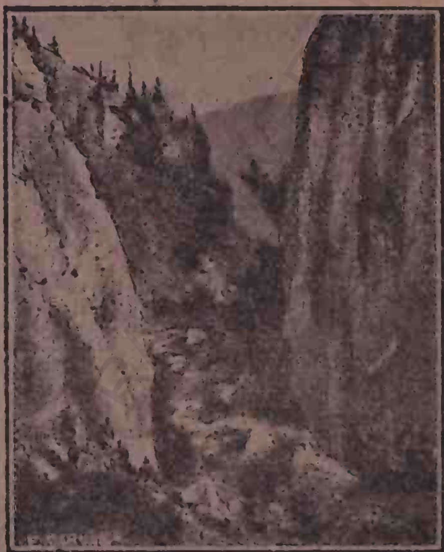
Un ferăstrău.

La Rucăr, se fac multe brânzeturi. Aci se află un frumos monument ridicat vitejilor morţi în războiul din 1877 şi o falnică clădire în care funcţionează şcoala de băieţi şi şcoala de fete.

In Rucăr, pe apa Dâmboviței, se află fabrici și fierăstrae pentru tăiat scânduri.

La localitatea **Dealul Sasului** din această comună, se află ruinele unei **cetăți vechi** de peste 500 ani.

La **Posadă**, deasupra Rucărului, au fost—acum 400 ani și mai bine—lupte crâncene între Români și Unguri. Românii au bătut pe Unguri.

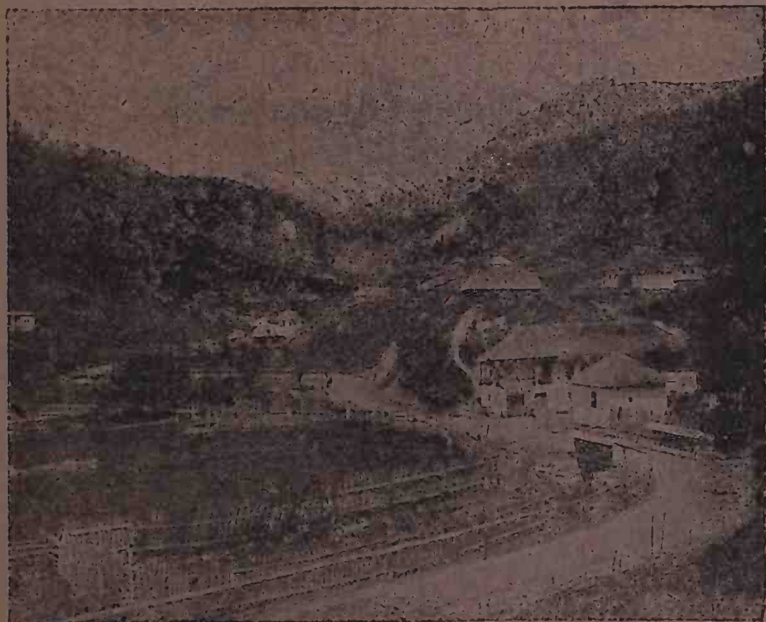
Defileul Dâmbovicioara.

In lunca din apropiere se văd ruinele unui **castru** (cetate) din timpul **Romanilor.**

La miază-noapte de satul Rucăr, tot în cuprinsul comunei, se află **cheia** și peștera foarte frumoasă a **Dâmbovicioarei,** care este vizitată de multă lume, vara.

Albeşti, comună cunoscută că acolo se găseşte piatră de zidit de bună calitate. Din acea piatră s'a zidit vestita mânăstire a Argeşului.

Satul **Cândeşti,** din această comună, — aşezat pe valea Bratiei — e într'o poziţie frumoasă şi are

Cătunul Dâmboviciaoara, Muscel.

izvoare cu ape **bune de leacuri.** La Albeşti şi Cândeşti au fost lupte grele cu Nemţii, în 1916.

Dragoslavele, comună frumoasă, aşezată pe Dâmboviţa, în drumul către Rucăr. Are o biserică veche clădită de un domn al ţării, acum 250 ani, nişte cruci cu litere vechi şi două **cimitire** fru-

moase, unde sunt îngropați soldații Români și Nemți ce au căzut la **Pravăț**, în 1916.

Comuna Dragoslavele e vestită pentru luptele crâncene ce s'au dat aci, între Români și Nemți, în toamna anului 1916. Aci Românii s'au luptat vitejeşte şi au băgat groaza în duşmani, ţinându i în loc luni de zile.

Cetatea Neamțului, la podul Dâmboviței Muscel.

Domneşti, comună mare şi frumoasă, aşezată pe râul Doamnei. Are, în pământul ei, în satul Domneşti, urmele unui vechi palat domnesc de peste 500 ani. Aci stau: **administratorul plăşii, agronomul regional** şi **şeful secţiei de jandarmi.** Tot aci este şi o judecătorie de pace.

Are un frumos local de şcoală şi un local de primărie spaţios şi bine lucrat. Tot aci sunt mulţi meseriaşi şi neguţători. In Domneşti se face bâlciu de 4 ori pe an.

Alte localităţi însemnate sunt:

Port din Corbi.

Corbi, comună mare şi foarte veche. Aci, se spune, s'a născut acum 470 ani, un vestit general român, **Ioan Corvin de Huniade.**

In comuna Corbi, se găseşte **biserica Sghia-**

Biserica din piatră (Sgheab) satul Corbi.

bului, fostă schit de maici, şi zidită acum 400 ani, într'o stâncă de piatră.

In Corbi, se face târg în fiecare Duminecă şi unul mai mare: la 12 Iulie.

Locuitorii comunei au obiceiuri foarte frumoase şi ţin mult la curăţia vieţii din trecut.

Ciobani din Corbi.

Ei se ocupă cu negoţul de brânzeturi şi caşcavaluri gustoase, pe cari tot ei le fabrică, se mai ocupă şi cu facerea hainelor din lâna oilor numeroase pe cari le cresc.

Priboeni, comună frumoasă așezată pe apa Cârcinovului, are foarte mulți meseriași și negustori și peste 3500 locuitori.

In Priboeni sunt patru școli primare, dintre care cea mai frumoasă este școala primară de băieți „C. Rădulescu Codin".

O biserică din Priboeni.

Tot aci sunt și două mărețe locașuri de biserică și un frumos monument ridicat în cinstea eroilor.

In Priboeni este și reședința celei de a II-a Protoerii a județului.

Casele din Priboeni sunt frumoase și acoperite cu fier și cu șiță.

In mijlocul comunei, în piaţă, este un frumos local de primărie construit în anul 1925.

Portul din Priboeni şi împrejurimi este un port frumos românesc.

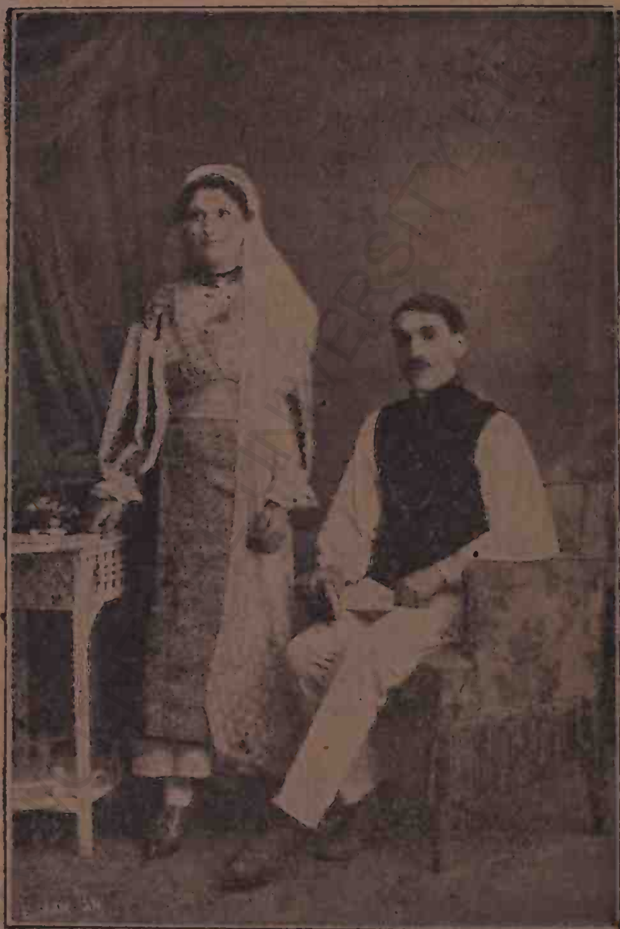
Boteni, comună frumoasă aşezată pe râul Argeşel, are o judecătorie de pace şi un local de şcoală făcut cu cheltuiala unui Român basarabean

Vedere din comuna Priboeni.

Stroescu. Aci se găsesc cărbuni de pământ (lignit) şi o fabrică de ţiglă. Pe râul Argeşel, în Boteni sunt şi mori şi ferăstrae.

In **Ştefăneşti**, comună frumoasă, se face mult negoţ. Aci se află o **cruce veche** ca semn de hotar, dela Domnul Matei Basarab şi în faţa şcoalei, un **cimitir** frumos ridicat în timpul Nemţilor, pentru ostaşii Români şi Nemţi, cari au murit aci la 1916.

Port din Tribseni.

In coprinsul comunei Ştefăneşti, la **Florica,** fosta proprietate a **Basarabilor,** se află mormântul Marelui Român **Ioan C. Brătianu,** care a făcut mult bine pentru neamul românesc. Tot aci se află o staţie de cale ferată. Pe dealul Ştefăneştilor, se află vii multe şi vestite.

O moară pe apă.

29. Ocupaţiunile locuitorilor.

Cea mai mare parte din locuitorii dela munte ai judeţului Muscel, se ocupă cu creşterea vitelor şi cu tăiatul lemnelor, din cari fac scânduri, şiţă ş. a.

La Rucăr, Câmpulung şi Nămăeşti se închiriază case, oamenilor cari vin acolo vara pentru aer curat.

In părţile deluroase, locuitori se ocupă mai mult cu îngrijirea pomilor şi fabricarea ţuicii, ori cultura viilor.

Sătenii harnici iau bune parale pe fructe: mere, pere, cireşe, etc.

Locurile şeşe de pe lângă malul Argeşului se cultivă cu cereale: grâu, porumb, orz, ovăz şi rapiţă.

Nutreţuri artificiale (trifoiul şi lucerna), se cultivă — dela o vreme — şi pe dealuri şi pe şesuri — pentru hrana vitelor.

In unele părţi ale judeţului, sunt locuitori de o hărnicie lăudată în toată ţara.

Aşa, la Corbi, Nămăeşti, Rucăr şi Domneşti se fac **caşcavaluri** foarte gustoase.

In multe sate de munte, se ocupă cu extragerea **pietrei de var** — cele mai vestite **cariere** fiind

cele dela **Nămăeşti,** — ori cu a **pietrei de construcţie,** mai multă şi mai bună fiind la **Albeşti Mateiaş.**

La **Schitu-Goleşti, Godeni, Malu, Berevoeşti, Boteni şi Poenari,** sătenii lucrează în minele de **cărbuni de pământ,** (lignit) care e transportat până la gări cu vagoanele sau cu **trenurile funiculare.**

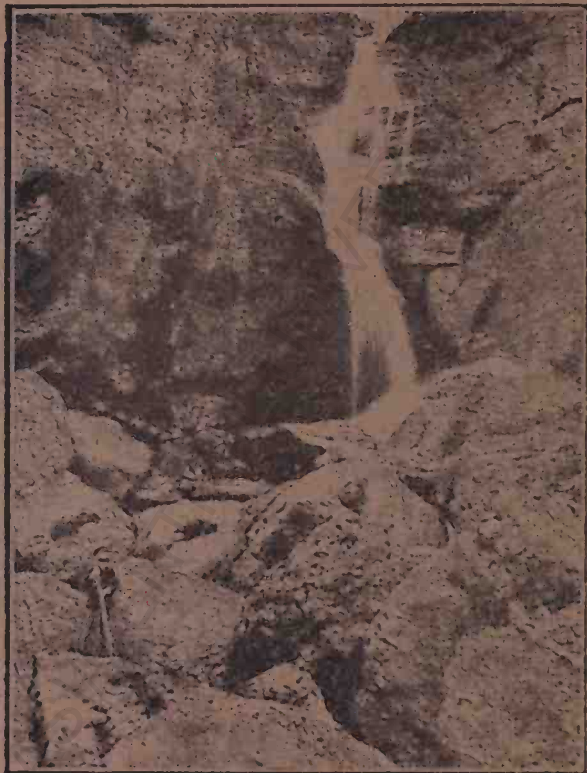
Ciobani din Muscel

In alte părţi, cum la **Goleşti** (pe Bratia) la Leiceşti şi Coşeşti (pe râul Doamnei) şi la Priboeni (pe valea Cârcinovului) mulţi săteni se ocupă cu facerea oalelor şi străchinilor; iar în unele părţi,

mai ales pe valea râului Doamnei şi a Cârcinovului, se găsesc **cuptoare de uscat fructe.**

In judeţul Muscel sunt şi câteva fabrici:

La Câmpulung: **o fabrică de postav, o fabrică de hârtie şi o fabrică de ipsos**; la Rucăr

O cascadă.

şi Lereşti, câte o **fabrică de cherestea**; la Ciucereasa, **o fabrică de spirt**; la Gropeni, **o fabrică de cărămidă** ş. a.

Femeile şi fetele din Muscel sunt de o hărnicie demnă de laudă în ce priveşte **industria casnică.** Ele se ocupă cu facerea tuturor lucrurilor necesare îmbrăcămintei şi zestrei din casă.

La Bughea de sus şi Câmpulung, sunt **băi bune** pentru lecuirea multor boale.

La Slănic sunt **izvoare cu apă sărată** ce serveşte în bucătărie.

Locuitorii din oraşe se ocupă mai mult cu comerţul şi meseriile.

Copii, cari vor să ajungă negustori pricepuţi, învaţă la şcoala de **comerţ** din Câmpulung, iar cei cari vor să ajungă meseriaşi buni, învaţă la şcoalele de meserii din Câmpulung, (unde se învaţă tâmplăria, curelăria, facerea pălăriilor şi pietrăria), ori la şcoalele de meserii, dela Racoviţa şi Călineşti unde se învaţă dogăria.

La Câmpulung, mai e o şcoală de **gospodărie casnică**, unde fetele învaţă cum să ţie casa şi să gătească bucatele.

Unii locuitori dela sate mai trăesc, ca şi cei dela oraşe, din negoţ, pe care-l fac în prăvălii sau în târguri.

Port din Muscel.

30. Căile de comunicaţie.

(Drumurile)

Cele mai însemnate **şosele** din judeţul nostru sunt:

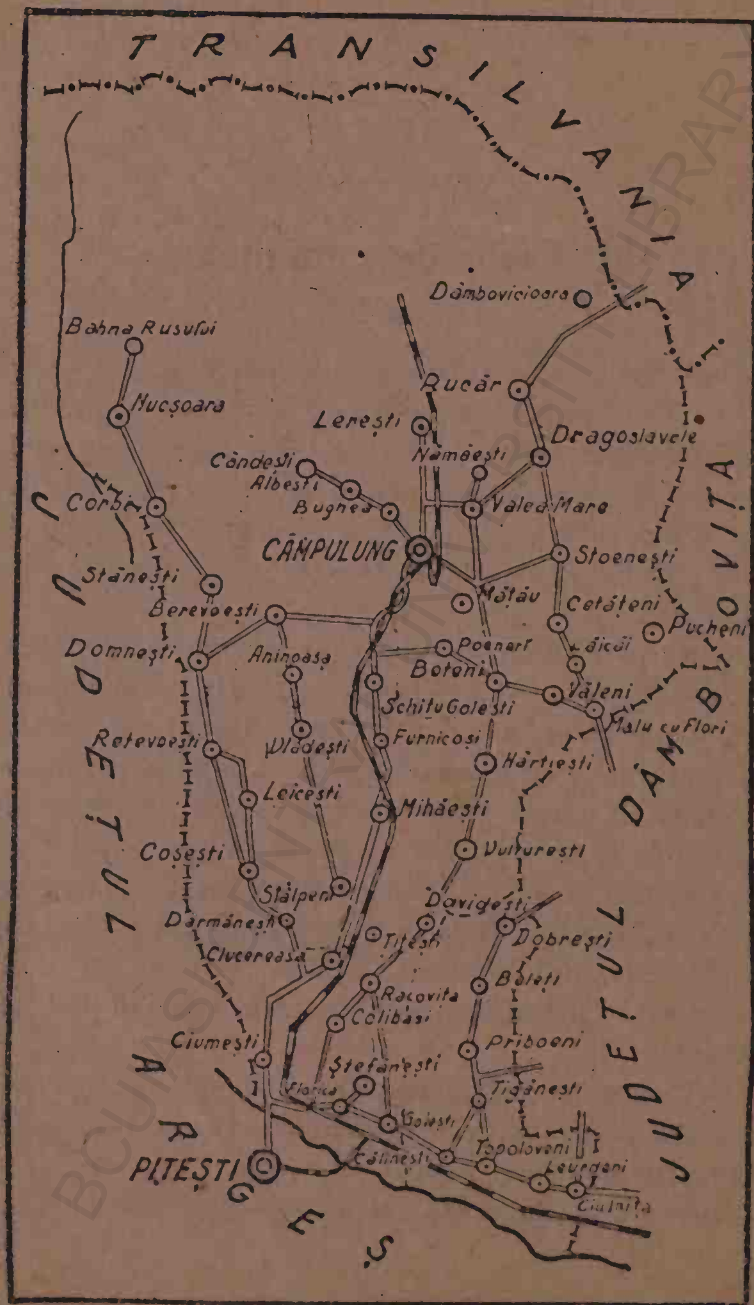
1. O şosea mai mare (şosea naţională), care vine dela Bucureşti şi merge la Piteşti. Intră în judeţul nostru pe la comuna Ciulniţa şi trece prin partea de sud a Muscelului, prin comunele de reşedinţă ale plăşilor Podgoria şi Goleşti cum şi prin alte comune.

2. O altă şosea, tot mare ca cea de sus, merge dela Piteşti la fosta trecătoare **Giuvala** (Bran) mergând în Transilvania. Trece prin mai multe comune în apropiere de râul Târgului, pânăla Câmpulung, apoi se îndreaptă spre Transilvania, prin Nămăeşti şi Rucăr.

3. Şoseaua dela Câmpulung la Curtea de Argeş, trece prin Schitu-Goleşti, peste mai multe dealuri şi peste apele: Bughea, Bratia, Slănicul şi râul Doamnei, pânăla Domneşti de unde trece în judeţul Argeş.

4. Şoseaua care pleacă dela Câmpulung la Târgovişte şi iese în valea Dâmboviţei prin Nămăeşti sau prin Măţău şi Văleni.

Dela satul Runceasa intră în judeţul Dâmboviţa.

Harta județului Muscel cu drumurile și localitățile mai însemnate.

Pe valea Dâmboviţei se poate merge pe o altă şosea, care pleacă dela Malu cu flori la Rucăr.

5. Şoseaua ce merge dela Piscani la Bahna Rusului, trece mai prin toate comunele depe valea râului Doamnei: Purcăreni, Dârmăneşti, Coşeşti, Păcioiu, Retevoeşti, Pietroşani, Domneşti, Stăneşti, Corbi şi Nucşoara.

6. Şoseaua ce merge pe valea Argeşelului pânăla Măţau. Pleacă din Clucereasa şi trece prin Racoviţa, Davideşti, Vultureşti, Hârtieşti şi Boteni.

7. Şoseaua ce merge pe valea Cârcinovului, pornind dela Tg.-Cârcinov pânăla Celeţi, unde se împarte în două: una care merge în jud. Dâmboviţa prin Dobreşti şi alta prin Sgripceşti, trece în valea Argeşelului.

Mai sunt şi alte şosele mai mici.

Când cineva voeşte să călătorească mai repede dela un loc la altul, călătoreşte cu trenul.

Drumurile acelea se numesc **drumuri de cale ferată.** In judeţul nostru, avem două:

1. Linia care vine din Bucureşti spre Piteşti şi intră în judeţul nostru în dreptul comunei Ciulniţa, trece prin staţiile **Leurdeni, Călineşti** şi **Goleşti** pânăla **Piteşti.**

2. Linia Goleşti-Câmpulung, cu staţiile: **Florica, Gropeni, Ciumeşti, Clucereasa, Stâlpeni, Mihăeşti, Furnicoşi, Sohitu-Goleşti şi Câmpulung.** Mai merge o **linie fierată particulară,** dela Câmpulung, la muntele **Moşoroaiele,** prin Voineşti şi Lereşti.

31. Autoritățile județene.

Peste județul nostru, este mai mare **prefectul.** Cei șease pretori precum și primarii, notarii și secretarii trebue să asculte de ordinele sale.

Prefectul este ajutat, în conducerea județului, de **consilierii județeni** aleși de locuitori.

Prefectul și cu consilierii județeni, lucrează la **Prefectură.**

Orașul, în care se află prefectura, se numește reședința sau **capitala județului.**

Capitala județului nostru este orașul **Câmpulung.**

De bunul mers al tuturor școalelor din județ, îngrijește **revizorul școlar** și comitetul școlar județean [1]) care își are reședința tot în Câmpulung; iar de bunul mers al bisericilor, cei doi protoerei: unul în Câmpulung și altul în Priboeni.

In capitala județului, este o judecătorie mai mare numită **tribunal,** unde se judecă pricinile cari nu s'au judecat, sau nu s'au isprăvit la judecătoria de pace.

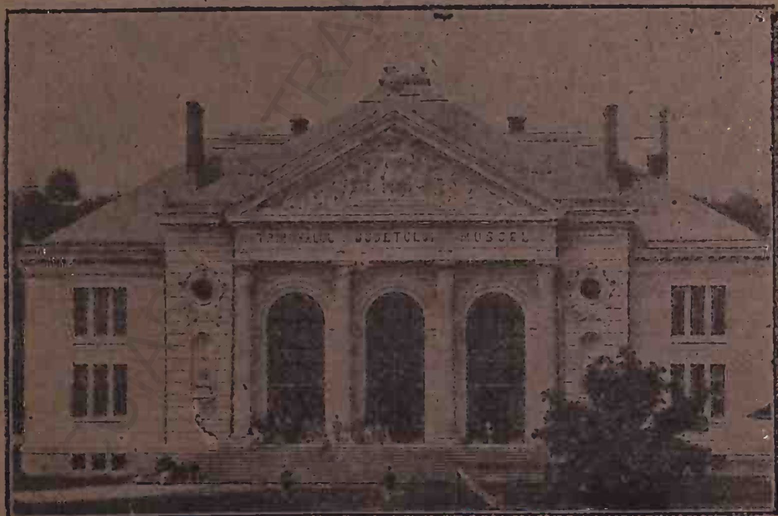
---

1) Invățătorul va vorbi elevilor, în legătură cu comitetul școlar județean, și comitetul școlar rural, despre rostul acestor comitete și despre datoria sătenilor de a ajuta școala.

Cel dintâiu judecător la tribunal, se cheamă **preşedintele Tribunalului.**

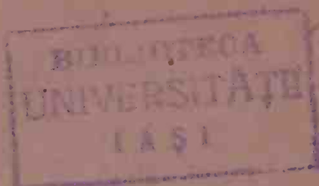
De sănătatea tuturor locuitorilor din judeţ, se îngrijeşte **medicul primar** de care ascultă **medicii de circumscripţie, agenţii sanitari şi moaşele.**

De strângerea dărilor, se îngrijeşte **administratorul financiar,** de care ascultă toţi controlorii, perceptorii din judeţ şi agenţii lor; de bunul mers al drumurilor, de poduri şi de construcţii publice îngrijeşte **inginerul şef,** de care ascultă toţi **conductorii, picherii şi cantonierii**; iar de buna înţelegere între proprietari şi muncitori şi de buna cultură a pământului are grijă **Consilierul agricol** ajutat de **agronomii regionali.**

Port din Muscel (Sud)

T I P A R U L
GH. N. VLĂDESCU ŞI FIUL
CÂMPULUNG — MUSCEL